

Wersja zanonimizowana

Tłumaczenie

C-361/24-1

Sprawa C-361/24 [Grečniaka]ⁱ

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

17 maja 2024 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Oberster Gerichtshof (Austria)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

26 kwietnia 2024 r.

Strona wnosząca skargę rewizyjną:

RX

Druga strona w postępowaniu rewizyjnym:

FZ

VT

[...]

Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy) [...] w sprawie dotyczącej sprawowania opieki nad małoletnimi FZ i VT, [...] oboje reprezentowani przez matkę [...], w przedmiocie tymczasowych alimentów zgodnie z § 382 pkt 8 lit. a) EO, w związku ze skargą rewizyjną wniesioną przez ojca RX, [...] na postanowienie Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (sądu krajowego ds. cywilnych w Wiedniu), działającego w charakterze sądu drugiej instancji, z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie GZ 42 R 11/23p-41, utrzymujące w mocy postanowienie

ⁱ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

Bezirksgericht Innere Stadt Wien (sądu rejonowego w Wiedniu Śródmieście)
z dnia 19 września 2022 r. w sprawie GZ 83 Pu 137/21y-31, [...] wydał

postanowienie

o następującej treści:

I. Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej zostają przedłożone na podstawie art. 267 TFUE następujące pytania prejudycjalne:

1. Czy art. 12 rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych, Dz.U. UE 2009, L 7/1 (zwanego dalej „rozporządzeniem 4/2009”) należy interpretować w ten sposób, że dwie sprawy zawisły „między tymi samymi stronami”, jeżeli w jednej z tych spraw małoletni dochodzą swoich roszczeń wobec ojca z tytułu bieżących alimentów, a w drugiej sprawie ojciec dodatkowo do rozwiązania jego małżeństwa z matką małoletnich żąda ustalenia jego zobowiązań alimentacyjnych wobec małoletnich, mimo że małoletni nie są powodami, ani pozwanymi w postępowaniu rozwodowym?

2.a) Czy art. 12 rozporządzenia 4/2009 należy interpretować w ten sposób, że sprawy toczą się „o to samo roszczenie”, jeżeli w jednej z tych spraw małoletni dochodzą swoich roszczeń o bieżące alimenty ze skutkiem natychmiastowym, a w drugiej sprawie ojciec, oprócz rozwiązania małżeństwa z matką, żąda również ustalenia jego zobowiązań alimentacyjnych na rzecz małoletnich jako skutku rozwodu, a więc w odniesieniu do okresu przyszłego, którego początek nie jest jeszcze możliwy do przewidzenia?

2.b) Czy dla tej oceny ma znaczenie to, czy bieżące alimenty, których żądają małoletni, są formalnie ograniczone terminem do zakończenia postępowania rozwodowego?

2.c) Czy odpowiedź na oba pytania przedstawione w pkt 2.a) i 2.b) będzie inna, jeżeli małoletni żądają bieżących alimentów w formie tymczasowego zarządzenia?

2.d) Czy ma znaczenie, czy nakładanie się okresów jest wykluczone już po złożeniu wniosku lub praktycznie mało prawdopodobne, ponieważ prawo do alimentów przyznane tymczasowo w Austrii jest ograniczone terminem do zakończenia austriackiego (głównego) postępowania alimentacyjnego zawieszono do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie jurysdykcji w polskim postępowaniu rozwodowym?

3. Czy art. 14 rozporządzenia 4/2009 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku zawisłości sprawy głównej, wnioskodawca może wszcząć tymczasowe postępowanie zabezpieczające zgodnie z art. 14 przed wszystkimi sądami, o których mowa w art. 3 i nast. rozporządzenia 4/2009, mimo że sądy te

nie są dla niego dostępne w odniesieniu do (kolejnej) sprawy głównej z uwagi na dokonane już wszczęcie postępowania głównego i wynikającą z tego tytułu zawisłość sprawy w rozumieniu art. 12?

4. W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie trzecie: Czy art. 14 rozporządzenia 4/2009 należy interpretować w ten sposób, że wnioskodawca może wszcząć także tymczasowe postępowanie zabezpieczające na podstawie art. 14 również przed sądem, przed którym już wszczęto postępowanie główne, ale który zawiesił obecnie swoje postępowanie ze względu na wcześniejsze wszczęcie postępowania głównego i wynikającą z tego tytułu zawisłość sprawy w rozumieniu art. 12?

5. W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie trzecie: Czy art. 14 rozporządzenia 4/2009 należy interpretować w ten sposób, że można żądać udzielenia środków tymczasowych, w tym tymczasowych środków zabezpieczających, przed sądem mającym jurysdykcję na podstawie przepisów krajowych tylko w przypadku, gdy istnieje rzeczywisty związek pomiędzy żądanym środkiem a mającą charakter terytorialny jurysdykcją w rozumieniu orzecznictwa C-391/95, *van Uden* i C-125/79, *Denilauler/S.N.C. Couchet Frères*?

Jeżeli tak, czy oprócz rokującej skuteczności egzekucji w tym państwie członkowskim można brać pod uwagę również inne kryteria rzeczywistego związku (w niniejszej sprawie w szczególności miejsce zamieszkania małoletnich występujących z wnioskiem; toczenie się postępowania głównego z wniosku małoletnich, które zostało zawieszona; miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego w przypadku wszczęcia postępowania głównego z wniosku małoletnich, które zostało zawieszona)?

6. W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie trzecie: Czy art. 5 rozporządzenia 4/2009 należy interpretować w ten sposób, że wdanie się przez ojca w spór dotyczący tymczasowych alimentów na rzecz małżonka skutkuje również wdaniem się w spór dotyczący tymczasowych alimentów na rzecz dziecka, jeżeli wszystkie roszczenia alimentacyjne wiążą się z opuszczeniem rodziny przez ojca/męża i są przedmiotem tego samego postępowania rozwodowego skutkującego zawisłością sprawy, jednakże udzielenia środków zabezpieczających w zakresie alimentacji należy dochodzić zgodnie z prawem krajowym w różnych rodzajach postępowań?

III. [...] [zawieszenie postępowania]

Uzasadnienie:

I. W przedmiocie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:**A. Stan faktyczny w postępowaniu głównym:**

- 1 Rodzice obojga małoletnich pozostają w związku małżeńskim, ale mieszkają osobno. Wszyscy zainteresowani są obywatelami polskimi i ostatnie miejsce wspólnego pobytu mieli w Wiedniu, gdzie również urodzili się małoletni. Obowiązek alimentacyjny ojca wobec dwojga małoletnich nie został dotychczas uregulowany przez sąd.
- 2 W dniu 24 sierpnia 2021 r. małoletni reprezentowani przez matkę wystąpili do Bezirksgericht Innere Stadt Wien w postępowaniu nieprocesowym o sygnaturze 83 Pu 137/21y o zobowiązanie ojca do zapłaty miesięcznych alimentów od dnia 1 sierpnia 2021 r. W połowie maja 2021 r. wyprowadził się on ze wspólnego mieszkania rodzinnego w Wiedniu i nie płaci regularnych alimentów.
- 3 Ojciec podnosi, że wprawdzie również po wyprowadzce nadal mieszka w Wiedniu, jednak już w dniu 4 sierpnia 2021 r. złożył do sądu okręgowego w Krakowie w Polsce pod sygnaturą XI C 2299/21 pozew o rozwód, którego przedmiotem jest również ustalenie alimentów na rzecz matki i obu małoletnich. Jurysdykcja międzynarodowa sądu okręgowego w Krakowie w odniesieniu do postępowania rozwodowego wynika ze wspólnego obywatelstwa małżonków zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia 4/2009. Bezirksgericht Innere Stadt Wien powinien stwierdzić brak swojej jurysdykcji na rzecz sądu okręgowego w Krakowie ze względu na zawisłość sprawy zgodnie z art. 12 ust. 2 rozporządzenia 4/2009 i odrzucić żądanie małoletnich o alimenty; *in eventu* zawiesić postępowanie ze względu na powiązanie spraw ze sobą do czasu wydania przez sąd okręgowy w Krakowie ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie jurysdykcji zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 4/2009.
- 4 W dniu 14 września 2021 r. matka również złożyła pozew o rozwód, ale przed Bezirksgericht Innere Stadt Wien w spornej sprawie cywilnej pod sygnaturą 83 C 34/21w. Pozew został doręczony pozwanemu w dniu 29 września 2021 r.
- 5 Postanowieniem z dnia 25 października 2021 r. Bezirksgericht Innere Stadt Wien zawiesił postępowanie alimentacyjne dotyczące małoletnich w sprawie 83 Pu 137/21y, a postanowieniem z dnia 1 marca 2022 r. postępowanie rozwodowe rodziców w sprawie 83 C 34/21w na podstawie z art. 12 ust. 1 rozporządzenia 4/2009, do czasu stwierdzenia jurysdykcji sądu okręgowego w Krakowie, przed którym najpierw wytoczono powództwo.
- 6 Nie jest jeszcze znane rozstrzygnięcie sądu okręgowego w Krakowie w przedmiocie jurysdykcji. W dniu 15 listopada 2023 r. wpłynęło zapytanie sądu okręgowego w Krakowie dotyczące stanu postępowania rozwodowego w Austrii.

B. Stanowiska stron i przebieg dotychczasowego postępowania w przedmiocie alimentów tymczasowych na rzecz małoletnich:

- 7 W dniu 14 kwietnia 2022 r. w nieprocesowym postępowaniu alimentacyjnym przed Bezirksgericht Innere Stadt Wien w sprawie 83 Pu 137/21y małoletni, ponownie reprezentowani przez matkę, złożyli wniosek o zobowiązanie ojca zgodnie z § 382 ust. 1 pkt 8 lit. a) EO do zapłaty tymczasowych alimentów od dnia 1 maja 2022 r. w wysokości 650 EUR na każde dziecko.
- 8 Ojciec podniósł brak jurysdykcji międzynarodowej sądu pierwszej instancji również w odniesieniu do ustalenia tymczasowych alimentów. Jego zdaniem, jurysdykcja międzynarodowa do wydawania zarządzeń tymczasowych zgodnie z art. 14 rozporządzenia 4/2009 znajduje się przede wszystkim w miejscu, w którym wydawane jest orzeczenie w sprawie głównej, czyli w niniejszej sprawie, w Krakowie. Jurysdykcja nie wynika również z prawa austriackiego: § 387 ust. 1 EO odnosi się wyłącznie do sądów krajowych, § 387 ust. 2 EO odsyła do sądu wykonawczego, czyli w niniejszej sprawie do sądu miejsca zamieszkania ojca (obecnie) w Warszawie. Wniosek nieletnich stanowi nadużycie prawa, ponieważ w styczniu 2022 r. ojciec wrócił z Wiednia do Polski, a matka potajemnie i samowolnie zdecydowała się pozostać z nieletnimi w Austrii. Poza tym żądane alimenty przekraczają możliwości finansowe ojca.
- 9 Bezirksgericht Innere Stadt Wien jako sąd pierwszej instancji oraz Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien jako sąd drugiej instancji potwierdziły jurysdykcję międzynarodową Bezirksgericht Innere Stadt Wien zgodnie z art. 14 rozporządzenia 4/2009 w odniesieniu do postępowania w sprawie tymczasowych alimentów na rzecz małoletnich oraz zobowiązały ojca do zapłaty tymczasowych alimentów od 1 dnia maja 2022 r. w miesięcznych kwotach w wysokości 365 EUR na każde dziecko najpóźniej do zakończenia postępowania alimentacyjnego wszczętego wnioskiem z dnia 24 sierpnia 2021 r. złożonym do Bezirksgericht Innere Stadt Wien pod sygnaturą 83 Pu 137/21y; oraz oddaliły żądanie zapłaty dodatkowych 265 EUR na dziecko. Zdaniem tych sądów zawieszenie postępowania głównego w sprawie 83 Pu 137/21y nie wyłącza wydania zarządzenia tymczasowego przez sąd miejsca zwykłego pobytu małoletnich (art. 14 w zw. z art. 3 lit. b) rozporządzenia 4/2009). Nie ma nawet żadnych poszlak wskazujących na stanowiące nadużycie zachowanie małoletnich (a nie ich matki). Na podstawie stwierdzonych dochodów i innych obowiązków opiekuńczych ojca małoletnim przysługiwałoby 11 % kwalifikowalnego dochodu.
- 10 Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien dopuścił skargę rewizyjną do Oberster Gerichtshof, ponieważ brak jest orzecznictwa sądu najwyższego dotyczącego wydawania zarządzeń tymczasowych w postępowaniu dotyczącym alimentów na dzieci po zawieszeniu postępowania alimentacyjnego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia 4/2009.
- 11 Ojciec wnosi w swojej skardze rewizyjnej skierowanej do Oberster Gerichtshof jako sądu ostatniej instancji o stwierdzenie nieważności orzeczenia sądu pierwszej

instancji i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania; posiłkowo o odrzucenie wniosku małoletnich ze względu na brak jurysdykcji; posiłkowo o uchylenie postanowienia sądu drugiej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. Ponadto sugeruje także uzyskanie orzeczenia prejudycjalnego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w przedmiocie jurysdykcji międzynarodowej.

- 12 Złożony jednocześnie wniosek ojca o zawieszenie lub odroczenie wykonalności postanowienia w sprawie tymczasowych alimentów został oddalony przez właściwy w tym zakresie Bezirksgericht Innere Stadt Wien, w związku z czym jego zarządzenie tymczasowe w sprawie alimentów na rzecz małoletnich jest obecnie wykonalne.
- 13 Małoletni wnoszą do Oberster Gerichtshof o odrzucenie lub oddalenie skargi rewizyjnej ojca.

C. Właściwe przepisy prawne

- 14 1. Artykuł 3 rozporządzenia 4/2009 brzmi:

„Przepisy ogólne

Sądami, które mają jurysdykcję do rozpoznania spraw dotyczących zobowiązań alimentacyjnych w państwach członkowskich są:

a) sąd zwykłego miejsca pobytu pozwanego; lub

b) sąd zwykłego miejsca pobytu wierzyciela; lub

c) sąd, który zgodnie z prawem sądu ma jurysdykcję do prowadzenia postępowania dotyczącego statusu osoby, w przypadku gdy sprawa dotycząca zobowiązań alimentacyjnych jest związana z tym postępowaniem, chyba że jurysdykcja ta wynika tylko z obywatelstwa jednej ze stron; lub

d) sąd, który zgodnie z prawem sądu jest właściwy do prowadzenia postępowania dotyczącego odpowiedzialności rodzicielskiej, w przypadku gdy sprawa dotycząca zobowiązań alimentacyjnych jest związana z tym postępowaniem, chyba że jurysdykcja ta wynika tylko z obywatelstwa jednej ze stron”.

- 15 2. Artykuł 5 rozporządzenia 4/2009 brzmi:

„Jurysdykcja wynikająca ze stawienia się pozwanego przed sądem [Jurysdykcja wynikająca z wdania się w spór]

Niezależnie od jurysdykcji wynikającej z innych przepisów niniejszego rozporządzenia sąd państwa członkowskiego, uzyskuje jurysdykcję, jeżeli pozwany

wda się w spór przed tym sądem. Zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli pozwany wdaje się w spór w celu podniesienia zarzutu braku jurysdykcji”.

- 16 3. Artykuł 12 rozporządzenia brzmi:

„Zawisłość sprawy

1. Jeżeli przed sądami różnych państw członkowskich zawisły sprawy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, sąd, przed którym wytoczono powództwo później, z urzędu zawiesza postępowanie do czasu stwierdzenia jurysdykcji sądu, przed którym najpierw wytoczono powództwo.

2. Jeżeli stwierdzona zostanie jurysdykcja sądu, przed którym najpierw wytoczono powództwo, sąd, przed którym wytoczono powództwo później, stwierdza brak swojej jurysdykcji na rzecz tego sądu”.

- 17 4. Artykuł 14 rozporządzenia 4/2009 brzmi:

„Środki tymczasowe i środki zabezpieczające

Wniosek o zastosowanie środków tymczasowych, włącznie ze środkami zabezpieczającymi, przewidzianych w prawie państwa członkowskiego, może zostać wniesiony do sądu tego państwa także wówczas, gdy na podstawie niniejszego rozporządzenia sprawa główna należy do jurysdykcji sądu innego państwa członkowskiego”.

- 18 5. Paragraf 382 pkt 8 lit. a) EO (austriackiego kodeksu postępowania egzekucyjnego) brzmi:

„Środki zabezpieczające

§ 382. Środkami zabezpieczającymi, które sąd może zastosować na wniosek, w zależności od charakteru celu, jaki ma zostać osiągnięty w indywidualnym przypadku, są w szczególności:

[...]

8.a) ustalenie tymczasowych alimentów, które małżonek lub rozwiedziony małżonek ma płacić drugiemu małżonkowi lub rodzic swojemu dziecku, w każdym przypadku w związku z postępowaniem o zapłatę alimentów; w przypadku obowiązku alimentacyjnego ojca dziecka pozamałżeńskiego dotyczy to wyłącznie sytuacji, gdy zostało ustalone ojcostwo; w przypadku alimentów na rzecz małżonka lub dziecka małżeńskiego wystarczy związek z postępowaniem o rozwód, uchylenie lub unieważnienie małżeństwa”.

- 19 6. Paragraf 387 EO (austriackiego kodeksu postępowania egzekucyjnego) brzmi:

„Właściwość

(1) Jeżeli niniejsza ustawa nie stanowi inaczej, do wydawania zarządzeń tymczasowych, zarządzeń niezbędnych do ich wykonania, a także do składania wniosków i czynności rozpoznawczych wynikających z tych zarządzeń właściwy jest sąd, przed którym w chwili złożenia pierwszego wniosku toczy się proces w sprawie głównej lub postępowanie egzekucyjne, w związku z którymi ma zostać wydane zarządzenie.

(2) W przypadku wystąpienia o wydanie takiego zarządzenia przed wszczęciem sporu lub po jego prawomocnym zakończeniu, ale przed rozpoczęciem egzekucji, właściwy do wymienionych zarządzeń, składania wniosków i czynności rozpoznawczych jest sąd rejonowy mający właściwość ogólną w sporach dla przeciwnika zagrożonej strony w chwili złożenia pierwszego wniosku, a jeżeli na terenie kraju nie ma sądu mającego taką właściwość, krajowy sąd rejonowy, w którego okręgu znajduje się rzecz, w związku z którą ma zostać wykonane zarządzenie, lub dłużnik ma miejsce zamieszkania, siedzibę lub miejsce pobytu albo w którego okręgu ma zostać dokonana czynność służąca wykonaniu zarządzenia tymczasowego.

(3) Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 właściwy w tych przypadkach jest również sąd, który byłby właściwy dla procesu w sprawie głównej, jeżeli chodzi o zarządzenia tymczasowe na podstawie § 382 pkt 8 [uwaga: to znaczy z tytułu tymczasowych alimentów] lub zarządzenia z tytułu nieuczciwej konkurencji, na podstawie ustawy o prawie autorskim lub § 28–30 ustawy o ochronie konsumentów.

(4) [...]”

D. Uzasadnienie odesłania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości

1. Zastosowanie rozporządzenia 4/2009

- 20 **1.1.** Od dnia 18 czerwca 2011 r. stosuje się rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (zwane dalej „rozporządzeniem 4/2009”) (art. 76 rozporządzenia 4/2009).
- 21 Austria i Polska są państwami członkowskimi, do których to rozporządzenie ma zastosowanie, wobec czego ma ono pierwszeństwo przed dwustronnymi i wielostronnymi umowami międzynarodowymi zgodnie z art. 69 ust. 2 rozporządzenia 4/2009.
- 22 **1.2.** Przedmiotowy zakres zastosowania rozporządzenia 4/2009 obejmuje wszelkie zobowiązań alimentacyjne „wynikając[e] ze stosunku rodzinnego, pokrewieństwa, małżeństwa lub powinowactwa” (art. 1 ust. 1 rozporządzenia 4/2009), a zatem również pieniężne zobowiązania alimentacyjne ojca.

- 23 **1.3.** Zgodnie z art. 75 ust. 1 rozporządzenia 4/2009 stosuje się je do wszystkich postępowań wszczętych po dniu 18 czerwca 2011 r.

2. W przedmiocie pytania pierwszego: tożsamość stron

- 24 **2.1.** Ojciec, jako powód, złożył pozew o rozwód do sądu okręgowego w Krakowie przeciwko matce, jako pozwanej. Małoletni uprawnieni do alimentacji nie są stroną w polskim postępowaniu rozwodowym rodziców, jednak powództwo ojca o rozwód ma również na celu ustalenie alimentów na rzecz jego dzieci.
- 25 **2.2.** Pojęcie „między tymi samymi stronami” w art. 12 ust. 1 rozporządzenia 4/2009 należy określać w sposób autonomiczny w oparciu o rozporządzenie. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości dotyczącym art. 21 konwencji brukselskiej z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, tożsamość stron na zasadzie wyjątku należy przyjąć również w przypadku, gdy strony w sporze nie są wprawdzie identyczne, jednak interesy stron w odniesieniu przedmiotu dwóch sporów są zbieżne w tak dalekim stopniu, że orzeczenie wydawane na korzyść lub niekorzyść jednej ze stron, uzyskaloby powagę rzeczy osądzonej wobec drugiej strony (wyrok Trybunału Sprawiedliwości C-351/96, *Drouot/CMII*, pkt 19).
- 26 **2.3.** W doktrynie podnosi się w związku z tym, że w odniesieniu do postępowań alimentacyjnych tożsamość stron należy przyjąć również w przypadku, gdy dziecko jest stroną w jednym postępowaniu, a w drugim postępowaniu rodzic prowadzi proces za dziecko w charakterze zastępcy procesowego (to znaczy we własnym imieniu o prawo dziecka), o ile orzeczenie ma skutek na rzecz i przeciwko dziecku (*Andrae w Rauscher*, EuZPR/EuIPR⁴ IV [2010] art. 12 EuUVO, nr brzeg. 4; *Fuchs w Gitschthaler*, Internationales Familienrecht [2019] art. 12 EuUVO, nr brzeg. 10; *Weber w Mayr*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023], nr brzeg. 6.239; *Reuß w Geimer/Schütze*, Internationaler Rechtsverkehr in Zivil- und Handelssachen [66. EL Jan 2023] art. 12 EuUVO, nr brzeg. 8; *Lipp w MKFamFG* [2019] EG-UntVO art. 12, nr brzeg. 8).
- 27 **2.4.** W związku z powyższym już w dniu 6 czerwca 2013 r. Oberster Gerichtshof złożył odpowiedni wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie 6 Ob 240/12f = ETS C-442/13, Nagy. Postanowieniem z dnia 26 maja 2014 r. szósta izba wycofała ten wniosek, po tym jak węgierskie postępowanie rozwodowe, którego przedmiotem były także alimenty na rzecz dziecka zostało umorzone na wniosek ojca z dnia 28 marca 2014 r. (zob. sprawę 6 Ob 99/14y).
- 28 **2.5.** Kwestia, czy art. 12 rozporządzenia 4/2009 ma zastosowanie, jeżeli ojciec żąda ustalenia swoich zobowiązań alimentacyjnych wobec dziecka w toczącym się postępowaniu rozwodowym, a dziecko dochodzi swojego roszczenia o zapłatę alimentów przeciwko ojcu w innym postępowaniu, nie została więc jeszcze rozstrzygnięta w sposób niebudzący wątpliwości w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

3. W przedmiocie pytania drugiego: tożsamość roszczenia

- 29 **3.1.** W polskim postępowaniu ojciec wnosi o rozwiązanie małżeństwa, ustalenie miejsca pobytu dzieci i wysokości jego zobowiązania alimentacyjnego. Przedmiotem polskiego postępowania wydaje się być (jedynie) roszczenie alimentacyjne małoletnich po rozwodzie rodziców, który jest jeszcze kwestią przyszłości.
- 30 W postępowaniu austriackim małoletni pierwotnie wystąpili o zobowiązanie ojca do zapłaty miesięcznych alimentów od dnia 1 sierpnia 2021 r. Po zawieszeniu tego postępowania na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia 4/2009 obecnie wnoszą o zobowiązanie ojca na mocy zarządzenia tymczasowego do zapłaty tymczasowych alimentów od 1 maja 2022 r. Zgodnie z zarządzeniem tymczasowym zobowiązanie to pozostaje w mocy najpóźniej do zakończenia austriackiego postępowania alimentacyjnego.
- 31 **3.2.** W wykładni autonomicznej rozporządzenia Trybunał Sprawiedliwości ustala tożsamość roszczenia w świetle celu regulacyjnego (zob. sprawy: 144/86, *Gubisch Maschinenfabrik/Palumbo*, pkt 11; C-406/92, *The Tatra/Maciej Rataj*, pkt 30). Potwierdza on tożsamość, jeżeli przedmiot i podstawa powództw lub wniosków wszczynających postępowanie są identyczne (zob. RS0118405). „Przedmiot” oznacza cel powództwa lub wniosku wszczynającego postępowanie, obejmuje także kwestie wstępne, które znajdują później odzwierciedlenie w głównych motywach rozstrzygnięcia (sprawa 144/86, *Gubisch Maschinenfabrik/Palumbo*, pkt 16);). Pod pojęciem „podstawa” Trybunał Sprawiedliwości rozumie stan faktyczny i normy uzasadniające roszczenie (C-406/92, *Tatra/Maciej Rataj*, pkt 39). W tym kontekście „normy” nie oznaczają konkretnego przepisu mającego zastosowanie prawa materialnego, ale raczej kwestię prawną, na którą należy udzielić odpowiedzi (*Fuchs w Gitschthaler*, Internationales Familienrecht [2019] art. 14 EuUVO, nr brzeg. 11 i powołane tam orzecznictwo).
- 32 W przeciwieństwie do relacji między małżonkami, rozwód rodziców nie zmienia zasadniczo relacji rodzic-dziecko. Ustalenie alimentów na rzecz dziecka wobec rodzica, który nie spełnia żadnych świadczeń w naturze poprzez sprawowanie opieki nad dzieckiem w swoim gospodarstwie domowym, ma zatem na celu zapewnienie utrzymania dziecka, niezależnie od istnienia małżeństwa rodziców. „Podstawą” roszczeń alimentacyjnych małoletnich w postępowaniach przed sądem okręgowym w Krakowie i Bezirksgericht Innere Stadt Wien jest zatem ta sama sytuacja życiowa, a więc ten sam stosunek alimentacyjny wynikający z konkretnego stosunku rodzinnego.
- 33 **3.3.** Jednakże, szczególnie w sporach alimentacyjnych, okres objęty żądaniem alimentów uważa się za istotne kryterium przy ustalaniu tożsamości przedmiotu sporu. Sednem sporu alimentacyjnego jest to, czy, w jakiej wysokości i przez jaki okres jedna strona jest zobowiązana do alimentacji wobec drugiej strony (zob. z RS0118405 [teza druga] w odniesieniu do tak zwanej „teorii lub tezy punktów kluczowych”).

- 34 W doktrynie podnosi się w związku z tym, że zawisłość może istnieć jedynie w przypadku jednakowych okresów w obu postępowaniach (*Fuchs w Gitschthaler*, Internationales Familienrecht [2019] art. 12 EuUVO, nr brzeg. 14; *Fucik w Fasching/Konecny*³ [2010] art. 12 EuUVO, nr brzeg. 2; *Lipp w MKFamFG* [2019] EG-UntVO art. 12, nr brzeg. 9; *Andrae w Rauscher*, EuZPR/EuIPR⁴ IV [2010] art. 12 EuUVO, nr brzeg. 7). Według *Lippa* alimenty w związku z separacją można zatem również odróżnić od alimentów pomażeńskich między małżonkami, bez konieczności problematycznego odwoływania się do ich materialnej podstawy prawnej (*Lipp w MKFamFG* [2019] EG-UntVO art. 12, nr brzeg. 9).
- 35 *Weber* natomiast przyjmuje również tożsamość roszczeń w przypadku, gdy w jednym postępowaniu dziecko dochodzi swoich roszczeń o zapłatę przeszłych i bieżących alimentów przeciwko ojcu, a w postępowaniu rozwodowym ojciec żąda ustalenia swojego zobowiązania alimentacyjnego wobec dziecka oraz świadczenia na rzecz matki w okresie po rozwodzie (*Weber w Mayr*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023], nr brzeg. 6.243).
- 36 **3.4.** Pytanie przedstawione w pkt 2.a) czy i w jakim zakresie należy potwierdzić zawisłość sprawy zgodnie z art. 12 rozporządzenia 4/2009, jeżeli ojciec w toczącym się postępowaniu rozwodowym wnosi o ustalenie swojego zobowiązania alimentacyjnego wobec dziecka jako skutku rozwodu, a w innym postępowaniu dziecko żąda od ojca zapłaty bieżących alimentów, nie zostało jeszcze rozstrzygnięte w sposób niebudzący wątpliwości w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- 37 **3.5.** Ponadto pojawia się pytanie przedstawione w pkt 2.b) co do znaczenia w tym kontekście sposobu sformułowania wniosku dziecka o alimenty – na przykład, jeśli nie jest on wyraźnie sformułowany w taki sposób, że żąda się w nim zapłaty bieżących alimentów jedynie do czasu zakończenia postępowania rozwodowego rodziców.
- 38 **3.6.** W piśmiennictwie niemieckojęzycznym podnosi się, że przepisy dotyczące koordynacji proceduralnej (art. 12 i 13 rozporządzenia 4/2009) dotyczą jedynie stosunku między postępowaniami rozpoznawczymi. Nie obejmują one natomiast stosunku pomiędzy postępowaniem głównym a tymczasową ochroną prawną (*Weber w Mayr*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023], nr brzeg. 6.235; *Andrae w Rauscher*, EuZPR/EuIPR⁴ IV [2010] art. 12 EuUVO, nr brzeg. 8; *Hausmann w Hausmann*, Internationales und Europäisches Familienrecht³ [2024] C. Unterhaltssachen, nr brzeg. 281).
- 39 Pogląd ten jest również zgodny z orzecznictwem i doktryną dotyczącą [...] rozporządzenia Bruksela I bis i poprzedzającego go rozporządzenia Bruksela I (*Geimer w Geimer/Schütze*, Europäisches Zivilverfahrensrecht⁴ [2020] art. 29 EuGVVO, nr brzeg. 76 i nast. oraz przywołane tam orzecznictwo; *Gottwald w MüKommZPO*⁶ art. 29 Brüssel Ia-VO, nr brzeg. 17; *Wallner-Friedl w Czernich/Kodek/Mayr*⁴ art. 29 EuGVVO 2012, nr brzeg. 19, 28; 4 Ob 118/06s

[pkt 4.1]; 4 Ob 273/01b), a także w przedmiocie porównywalnych przepisów w innych rozporządzeniach (na przykład art. 17 rozporządzenia (UE) 2016/1103: *Gottwald* w *MüKommBGB*⁹ art. 17 EuGüVO, nr brzeg. 6; *Weber* in *Gitschthaler*, IFR art. 17 EuEhegüterVO, nr brzeg. 8).

- 40 Zgodnie z tym poglądem postępowanie w sprawie tymczasowej ochrony prawnej, nawet jeśli dotyczy wniosku o zarządzenie zapłaty świadczeń, nie stoi na przeszkodzie wszczęciu postępowania głównego w innym państwie członkowskim i odwrotnie (*Hausmann* w *Hausmann*, Internationales und Europäisches Familienrecht³ [2024] C. Unterhaltssachen, nr brzeg 281).
- 41 Pogląd ten zapewniłby małoletnim również możliwość zabezpieczenia alimentów w każdym razie poprzez złożenie wniosku w państwie miejsca ich pobytu, jeżeli (jak od lat w niniejszej sprawie) decyzja sądu, przed którym najpierw wytoczono powództwo w sprawie głównej, w przedmiocie jurysdykcji nie jest jeszcze znana.
- 42 Pytanie przedstawione w pkt 2.c), czy orzecznictwo wydane w przedmiocie innych rozporządzeń dotyczące niestosowania przepisów o koordynacji proceduralnej do stosunku pomiędzy postępowaniem głównym a tymczasową ochroną prawną dotyczy również rozporządzenia 4/2009, nie zostało jeszcze rozstrzygnięte w sposób niebudzący wątpliwości w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- 43 **3.7.** Niniejsza sprawa charakteryzuje się dodatkowo tą cechą, że tymczasowe alimenty ustalone przez sądy austriackie są ograniczone terminem do zakończenia austriackiego postępowania alimentacyjnego, ale nie są powiązane z ustaleniem alimentów w polskim postępowaniu rozwodowym. Jeżeli sąd okręgowy w Krakowie nie podejmie decyzji w sprawie jurysdykcji, zanim prawomocnie rozstrzygnie w sprawie alimentów na rzecz małoletnich lub jeżeli Bezirksgericht Innere Stadt Wien nie uzyska wiedzy o dawno podjętej decyzji w sprawie jurysdykcji, wówczas sprawa alimentacyjna małoletnich o sygnaturze 83 Pu 137/21y pozostaje w Austrii zawisła i obowiązek zapłaty alimentów tymczasowych utrzymany w mocy. W związku z tym może dojść do czasowego zbiegania się alimentów tymczasowych zasądzonych przez sądy austriackie z alimentami ustalonymi jako skutek rozwodu w postępowaniu polskim.
- 44 Z tego wynika pytanie przedstawione w pkt 2.d) o tożsamość roszczenia ze względu na możliwe nakładanie się w czasie austriackich alimentów tymczasowych na rzecz małoletnich i polskich alimentów na rzecz małoletnich jako skutku rozwodu, które to pytanie nie zostało dotychczas rozstrzygnięte w sposób niebudzący wątpliwości w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

4. W przedmiocie pytania trzeciego: jurysdykcja międzynarodowa w odniesieniu do środków tymczasowych na podstawie art. 14 w zw. z fikcyjną jurysdykcją zgodnie z art. 3 rozporządzenia 4/2009?

- 45 **4.1.** Zgodnie z twierdzeniami ojca wrócił on do Polski w styczniu 2022 r. W momencie złożenia wniosku o alimenty tymczasowe w dniu 14 kwietnia 2022 r. małoletni, a nie ojciec, mieli wobec tego miejsce zamieszkania w okręgu Bezirksgericht Innere Stadt Wien.
- 46 **4.2.** Artykuł 14 rozporządzenia 4/2009 ustanawia odstępstwo od (wyczerpującego) europejskiego systemu jurysdykcji w sprawach alimentacyjnych. Pomimo odmiennej jurysdykcji określonej w art. 3 i nast. rozporządzenia 4/2009, oprócz sądu, do którego jurysdykcji należy sprawa główna, również sądy pozostałych państw członkowskich są uprawnione do udzielania tymczasowej ochrony prawnej jako sądy stosujące środki zabezpieczające zgodnie ich krajowym prawem procesowym (dwutorowy system jurysdykcji). Strona zagrożona ma zatem prawo wyboru, czy chce skorzystać z jurysdykcji uzupełniającej sądu, do którego jurysdykcji należy sprawa główna, na podstawie rozporządzenia 4/2009, czy też z sądu stosującego środki zabezpieczające (zob. *Weber w Mayr*, *Europäisches Zivilverfahrensrecht*² [2023], nr brzeg. 6.262).
- 47 **4.3.** W piśmiennictwie wyrażane są jednak różne poglądy co do tego, czy jurysdykcję mają wszystkie sądy wymienione w art. 3 i nast. rozporządzenia 4/2009, czy też tylko te określone przez prawo krajowe.
- 48 Zdaniem niektórych autorów jurysdykcja międzynarodowa do udzielenia środka tymczasowego nie może być oparta na art. 3 i nast. rozporządzenia, jeżeli w chwili złożenia wniosku o jego udzielenie toczy się już postępowanie w sprawie głównej przed sądem państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem 4/2009. W takim przypadku postępowaniu w innym państwie członkowskim stoi na przeszkodzie bariera zawisłości sprawy zgodnie z art. 12 rozporządzenia 4/2009, w związku z czym jurysdykcja innych sądów w zakresie środka tymczasowego może zostać ustanowiona jedynie na podstawie *lex fori*, a więc zgodnie z prawem krajowym (*Fuchs w Gitschthaler*, *Internationales Familienrecht* [2019] art. 14 EuUVO, nr brzeg. 2 z powołaniem się na *Andrae w Rauscher*, *EuZPR/EuIPR*⁴ IV [2010] art. 14 EuUVO, nr brzeg. 11; *Reuß w Geimer/Schütze*, *Internationaler Rechtsverkehr in Zivil- und Handelssachen* [66. EL Jan 2023] Artykuł 12 EuUVO, nr brzeg. 8; *Sieghörtner w Hahne/Schlögel/Schlünder*, *BeckOKFamG*⁴⁹ [2024] Artykuł 14 EuUVO, nr brzeg. 5).
- 49 Inni autorzy prezentują przeciwne stanowisko, zgodnie z którym nawet po wystąpieniu zawisłości w sprawie głównej wszystkie sądy wymienione w art. 3 i nast. rozporządzenia 4/2009 mają jurysdykcję międzynarodową w zakresie zarządzeń tymczasowych (*Weber w Mayr*, *Europäisches Zivilverfahrensrecht*² [2023] nr brzeg. 6.267; *Henrich w Born*, *Unterhaltsrecht* [64. EL Okt 2023] Kap

33 nr brzeg. 2; *Hausmann w Hausmann*, Internationales und Europäisches Familienrecht³ [2024] C. Unterhaltssachen, nr brzeg. 3 12; *Lipp w MKFamFG* [2019] EG-UntVO Artykuł 14, nr brzeg. 11). Dopuszczalna jest zatem także sytuacja, w której osoba uprawniona do alimentów wszczyna postępowanie w sprawie środka tymczasowego przed sądem właściwym dla jej miejsca zwykłego pobytu, a postępowanie główne przed sądem w miejscu zwykłego pobytu osoby zobowiązanej do alimentacji. Dotyczy to nie tylko zarządzeń zabezpieczających, ale także zarządzeń nakazujących zapłatę świadczeń, nawet jeśli osoba zobowiązana do alimentacji zostaje narażona na ryzyko obciążenia dwoma orzeczeniami w tym samym czasie (*Weber w Mayr*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023], nr brzeg. 6.267).

- 50 Konkretnie choćby *Henrich* konstruuje następujący przykład: Przykładowo, jeśli niemiecka żona, która mieszkała ze swoim austriackim mężem w Austrii, wróci do Niemiec, a następnie mąż złoży pozew o rozwód w Austrii, żona może wystąpić o tymczasowe zarządzenie alimentacyjne nie tylko w toczącym się w Austrii postępowaniu rozwodowym (jurysdykcja sądów austriackich w zakresie orzekania w sprawie roszczenia alimentacyjnego wynika z art. 3 lit. c] rozporządzenia 4/2009 w zw. z art. 3 ust. 1 lit. a] tiret drugie rozporządzenia Bruksela II ter), lecz zgodnie z art. 14 rozporządzenia 4/2009 również w Niemczech. Jurysdykcja sądów niemieckich wymagana w odniesieniu do zarządzenia tymczasowego wynika z art. 3 lit. b) rozporządzenia 4/2009 – sądy niemieckie miałyby także jurysdykcję międzynarodową do rozstrzygnięcia w sprawie głównej (*Henrich w Born*, Unterhaltsrecht [64. EL, Stand Okt 2023] Kap 33, nr brzeg. 2).
- 51 W razie konieczności również postępowanie w sprawie środka tymczasowego może zostać zawieszona na podstawie art. 13 rozporządzenia 4/2009, jeżeli (tymczasowa) ochrona prawna ze strony sądu, do którego należy sprawa główna, wydaje się bardziej racjonalna (*Hausmann w Hausmann*, Internationales und Europäisches Familienrecht³ [2024] C. Unterhaltssachen, nr brzeg. 312).
- 52 **4.4.** Ogólnie rzecz biorąc, nierozstrzygnięta pozostaje zatem kwestia, czy wszystkie (tzw. fikcyjne) jurysdykcje zgodnie z art. 3 lit. b) rozporządzenia 4/2009 są dostępne w drodze wyboru dla tymczasowych postępowań zabezpieczających, o których mowa w art. 14.

5. W przedmiocie pytania czwartego: jurysdykcja jako sąd, do którego należy sprawa główna zgodnie z art. 14 rozporządzenia 4/2009, mimo zawieszenia postępowania głównego zgodnie z art. 12 rozporządzenia 4/2009

- 53 **5.1.** Do Bezirksgericht Innere Stadt Wien, do którego nieletni zwrócili się z wnioskiem o udzielenie środka tymczasowego, zwrócono się wcześniej również o wydanie orzeczenia w sprawie głównej. Jednakże postępowanie w sprawie głównej jest od lat zawieszona w oczekiwaniu na pozytywną lub negatywną decyzję sądu okręgowego w Krakowie dotyczącą jurysdykcji.

- 54 **5.2.** Właśnie w takim przypadku pojawia się więc pytanie, czy – jeśli nie każdy sąd posiadający fikcyjną jurysdykcję zgodnie z art. 3 i nast. rozporządzenia 4/2009, to przynajmniej sąd, przed którym wytoczono powództwo w sprawie głównej, może być sądem „innego państwa członkowskiego” w rozumieniu art. 14 rozporządzenia 4/2009 „gdy na podstawie niniejszego rozporządzenia sprawa główna należy do [jego] jurysdykcji” także wówczas, gdy zawiesił postępowanie ze względu na wszczęte wcześniej postępowanie w sprawie głównej przed innym sądem, a sąd, przed który najpierw wytoczono powództwo, nie wydał jeszcze orzeczenia w sprawie jurysdykcji.

6. W przedmiocie pytania piątego: jurysdykcja międzynarodowa w zakresie środków tymczasowych na podstawie art. 14 rozporządzenia 4/2009 w zw. z prawem krajowym

- 55 6.1. Zgodnie z prawem austriackim sąd, przed którym toczy się proces w sprawie głównej w chwili złożenia pierwszego wniosku, jest właściwy dla ustalenia tymczasowych alimentów na rzecz małoletnich od ich rodziców (§ 387 ust. I EO).
- 56 Zgodnie z austriackim orzecznictwem dotyczącym przypadków krajowych wystarczy w tym względzie, że pismo wszczynające postępowanie zostało złożone do sądu krajowego i nie zostało odrzucone a limine (RS0005066; w przedmiocie wymogu elementu krajowego: sprawa 6 Ob 142/19d [pkt 2]), nie jest konieczna nawet zawisłość sprawy (RS0005090). Te minimalne wymagania są spełnione w niniejszym przypadku w postępowaniu w sprawie 83 Pu 137/21y przed Bezirksgericht Innere Stadt Wien, chociaż jest ono obecnie zawieszona.
- 57 **6.2.** Przeważająca doktryna w obszarze niemieckojęzycznym, powołując się na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości dotyczące konwencji brukselskiej i rozporządzenia Bruksela I (C-391/95, van Uden; C-125/79, Denilauler/S.N.C. Couchet Frères) przyjmuje, że krajowa norma jurysdykcyjna sama w sobie nie jest jednak wystarczająca dla potwierdzenia jurysdykcji sądów krajowych w postępowaniach o tymczasową ochronę prawną w zakresie zastosowania rozporządzenia 4/2009. Wymaga ona ponadto istnienia rzeczywistego związku pomiędzy wnioskowanym środkiem a mającą charakter terytorialny jurysdykcją (*Andrae w Rauscher*, EuZPR/EuIPR⁴ IV Artykuł 14 EuUVO, nr brzeg. 13; *Fuchs w Gitschthaler*, Internationales Familienrecht Artykuł 14 EuUVO, nr brzeg. 8; *Weber w Neumayr/Geroldinger*, Internationales Zivilverfahrensrecht Artykuł 14 EuUVO, nr brzeg. 9; *Hausmann w Hausmann*, Internationales und Europäisches Familienrecht³ [2024] C. Unterhaltssachen, nr brzeg. 308; *Reuß w Geimer/Schütze*, Internationaler Rechtsverkehr in Zivil- und Handelssachen [66. EL Jan 2023] Artykuł 12 EuUVO, nr brzeg. 9). Poprzez wymóg rzeczywistego związku zostaje zapewnione istnienie ścisłego związku między forum a środkiem tymczasowym oraz zagwarantowana minimalna ochrona przeciwnika strony zagrożonej, który nie we wszystkich państwach członkowskich jest podmiotem postępowania sądowego (wyłącznie) zgodnie z ich autonomicznymi porządkami prawnymi, ale tylko w państwach członkowskich,

które okazują się być szczególnie bliskie merytorycznie dla udzielenia środków tymczasowych (*Simotta/Garber in Fasching/Konecny*³ Artykuł 35 EuGVVO Rz. 126/1).

- 58 Warunek rzeczywistego związku jest w każdym razie spełniony, jeżeli egzekucja na terenie kraju rokuje skuteczność (*Fuchs w Gitschthaler*, Internationales Familienrecht Artykuł 14 EuUVO, nr brzeg. 8; *Weber w Neumayr/Geroldinger*, Internationales Zivilverfahrensrecht Artykuł 14 EuUVO, nr brzeg. 9). Jeżeli środek tymczasowy dotyczy wiarygodności, istnieje rzeczywisty związek, jeżeli jurysdykcja międzynarodowa jest łączona z miejscem zamieszkania, siedzibą lub miejscem zwykłego pobytu dłużnika (zob. również *Weber w Mayer*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023] nr. brzeg. 6.269; *Weber w Neumayr/Geroldinger*, Internationales Zivilverfahrensrecht [2022] Artykuł 14 EuUVO nr brzeg. 9; *Simotta/Garber w Fasching/Konecny*³ [2022] Artykuł 35 EuGVVO, nr brzeg. 127 i nast. oraz przywołane tam orzecznictwo i doktryna).
- 59 **6.3.** Kryterium rzeczywistego związku jest jednak przez niektórych autorów krytykowane jako problematyczne, gdyż jest trudne do uchwycenia (*Geimer/Schütze*, Internationaler Rechtsverkehr in Zivil- und Handelssachen [66. EL Jan 2023] Artykuł 12 EuUVO, nr brzeg. 9 w powołaniem się na *Heinze*, Max Planck Private Law Research Paper No. 11/52011, s. 30 i n.)
- 60 Z tego względu również Komisja Europejska wypowiedziała się przeciwko obstawaniu przy wymogu rzeczywistego związku (Komisja Europejska COM [2009] 175, s. 9). Zamiast tego opowiada się za stosowaniem *per analogiam* art. 20 ust. 2 rozporządzenia 1347/2000/WE, w związku z czym środki zastosowane w państwie innym niż państwo sądu, do którego jurysdykcji należy sprawa główna, tracą moc, jak tylko sąd mający jurysdykcję w sprawie głównej podjął środki, które uważa za odpowiednie (KOM [2009] 175, s. 8; zob. także *Fucik w Fasching/Konecny*³ [2010] Artykuł 14 EuUVO, nr brzeg. 4 oraz *Andrae w Rauscher*, EuZPR [2010] Artykuł 14 EG-UntVO, nr brzeg. 10, który potwierdza stosowanie *per analogiam* w przypadku udzielenia podwójnego zabezpieczenia).
- 61 **6.4.** W oparciu o dotychczas ustalone okoliczności faktyczne nie można wiarygodnie ocenić, czy w niniejszym postępowaniu istnieje rzeczywisty związek pomiędzy wnioskowanymi alimentami tymczasowymi a mającą charakter terytorialny jurysdykcją w znaczeniu opisanym powyżej. W szczególności brak jest informacji dotyczących majątku dłużnika alimentacyjnego w Austrii, który może zostać poddany egzekucji.
- 62 Uchylenie orzeczenia przez Oberster Gerichtshof w celu uzupełnienia stanu faktycznego przez pierwszą instancję zakłada jednak wyjaśnienie kwestii, czy rzeczywisty związek pomiędzy żądanym środkiem a mającą charakter terytorialny jurysdykcją w ogóle stanowi przesłankę jurysdykcji zgodnie z art. 14 rozporządzenia 4/2009 w zw. z przepisami krajowymi. Jeżeli tak, należałoby rozważyć, czy ten rzeczywisty związek mógłby zostać potwierdzony również

w niniejszej sprawie na podstawie innych elementów stanu faktycznego (np. miejsce zamieszkania małoletniego wnioskodawcy; toczące się postępowanie główne, które zostało zawieszono; miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego w chwili wszczęcia postępowania głównego w sprawie 83 Pu 137/21y, które zostało zawieszono).

7. W przedmiocie pytania szóstego: znaczenie wdania się w spór przez ojca w austriackim postępowaniu o przyznanie tymczasowych alimentów na rzecz małżonka

- 63 **7.1.** Stan faktyczny podlegający ocenie w niniejszej sprawie charakteryzuje się wreszcie następującą cechą: nie tylko dwoje małoletnich, ale także matka złożyła do Bezirksgericht Innere Stadt Wien wniosek o przyznanie tymczasowych alimentów. Jest to odrębne postępowanie w stosunku do postępowania w sprawie 83 C 5/22g, ponieważ roszczenia alimentacyjne małżonków w Austrii muszą być dochodzone w drodze spornej, natomiast alimenty na rzecz małoletnich muszą być dochodzone w postępowaniu nieprocesowym.
- 64 Ojciec wdał się w spór w związku z powództwem matki, w związku z czym Oberster Gerichtshof ostatecznie potwierdził w sprawie 4 Ob 151/23v (iFamZ 2023/262 [*Fucik*]) międzynarodową jurysdykcję Bezirksgerichts Innere Stadt Wien do wydania zarządzenia tymczasowego przyznającego alimenty na rzecz małżonka zgodnie z art. 5 rozporządzenia 4/2009.
- 65 **7.2.** Mając na uwadze szerokie pojmowanie tożsamości stron i roszczenia na gruncie prawa Unii pojawia się pytanie, czy to wdanie się w spór ma znaczenie również dla międzynarodowej jurysdykcji do wydania zarządzenia tymczasowego przyznającego tymczasowe alimenty na rzecz obu małoletnich, zwłaszcza że ewentualna zawisłość sprawy w zakresie roszczeń alimentacyjnych małoletnich opiera się na postępowaniu rozwodowym toczącym się wyłącznie pomiędzy rodzicami.

II. W przedmiocie zawieszenia postępowania:

- 66 [...]